

előterjesztést tehet a minisztertanácshoz és a kormány a közigazgatási szolgálat érdeke szerint dönt. A városi nyugdíjszabályrendelet szerint a tisztviselők hetven éves életkoruk betöltése után már nem tarthatók vissza tovább szolgálatra; akik azonban még nem töltötték be hetvenedik életévüket, de szolgálati idejük már teljes, visszatartandók. Ilyen javaslatot általában a tanács tehet a közgyűlésnek, ha azonban tanácsnagok van szó, akkor a közgyűlés csak huszonöt városatyai előterjesztésre dönthet névszerinti titkos szavazással.

Elmondotta a pénzügyi tanácsnok, hogy a számvevőség kimutatása szerint a státuszrendelet értelmében kilenc városi tisztviselő nyugdíjazandó. Bokor Pál polgármesterhelyettes, hetvenkét éves, szolgálati ideje 41 év és tíz hónap, nyugdíja a lakbérén kívül, de a januárban megszavazott 25 százalékos városi pótlékkal együtt több, mint tízenkétféltől korona lesz havonta. Mivel Bokor Pál kérte a nyugdíjazását, nem a státuszrendelet alapján, hanem saját kérelmére helyezik nyugdíjba.

Dr. Gadl Endre kultúratanácsnok 65 éves, beszámítható szolgálati ideje 45 év, nyugdíja havi 10 millió korona.

Bíró Benő műszaki tanácsos 65 éves, szolgálati ideje 41 év, nyugdíja 6,900.000 korona havonta.

Dr. Andrassy Ferenc tisztii főorvos 72 éves, szolgálati ideje 43 év, nyugdíja 4,948.000 korona.

Dr. Gyuricza Sándor tisztii főorvos 66 éves, szolgálati ideje 42 év, nyugdíja 4,948.000 korona.

Bárdoss Béla tb. főjegyző 51 éves, szolgálati ideje 43 év és 11 hónap, nyugdíja 5,688.000 korona.

Teljesen rendbe kell hozatni a kórházat.

A kórház renoválásának ügye nyomtatékosan előtérbe került, még pedig most az egyszerű nem az egyetemesítés szempontjából. A kórház szerencsére a város tulajdonában maradt s így van ez legjobban, legalább itt nincs az egyetem és a hatóság között örök háború, mint Pécsen és Debrecenben. A kórházra az egyetem mellett feltétlenül szükség van, az egyetem mellett nélkülözhetetlen közegészségügyi intézmény, ez ma már eldöntött kérdés.

A város tanácsa helyes úton jár, amikor a múlt hibáit és mulasztásait pótolni igyekszik. Már a múlt évben megkezdtek a kórház renoválását, a régi épület vizes földszintjének elszigetelését, a használatlanná, rommá vált részeit karbifelhelyezésére. A fedezet hiánya, sajnos, megakadályozta a tervbe vett munkálat befejezését, ez évre vár a hiányok pótlása, a haladás a megkezdett úton.

Nyíltan meg kell ismét mondani s nem hinni, hogy valaki az ellenkezőjét merné állítani, hogy kórházunk, ez a néhai Boross József igazgatása óta elsőrangúvá vált közegészségügyi intézményünk, a városnak mindig mostoha gyermeke volt. Valami szükséges rossz, szükséges jó helyett! Az új kórház építésének tervezetése mellett a régit elhanyagolták. Multak az évek, új és új tervek kerültek előtérbe, míg végre 1914 őszére kifizették az új kórház alapköveteléseit, de ekkorra más dolgunk akadt... S megmaradt a régi kórházunk részben rommá válna.

Többször felmerült a hatóság részéről a panasz, hogy a kórház régebben hasznosító intézmény volt, nemcsak hogy deficitje nem volt, de a napi ápolási díjakból még építeni, saját erejéből fejlődni is tudott. Ez igaz, így volt valamikor régebben, a kórházi gyógykezelés és ellátás primitív állapotában. De a kórházak már évtizedek óta örülnek, ha az illetékes minisztériumból évről-évre megszabott napi ápolási díjjal költségvetésüket egyensúlyban képesek tartani anélkül, hogy az a betegek rovására menne. Mert, ha valamin nem szabad takarékoskodni, úgy az az emberi élet megtartása, egészségének helyreállítása. Már pedig köztudomású, hogy a gyógytudomány — sebészet, belgyógyászat stb. — gyökeres átalakuláson mentek át és modern, ma már nélkülözhetetlen technikai eszközök — Röntgen, laboratóriumok, stb. — rohamos fejlődésével a betegre fordított gyógykezelési költségek mind nagyobbak lettek. A sebészeti osztályon igen gyakran, de a belgyógyászati osztályon is számos esetben jóval többre kerül egy beteg gyógyítása, mint a mennyi a napi ápolási díjakból megtérül. Ha a kórházunk nincs nagyobb

korona havonta. (A nyugdíjbizottság egyik-másik tagja azt hitte, hogy tevédsé történt a szolgálati idő megállapításánál, mert nehezen képzelhető el, hogy Bárdoss Béla már nyolc esztendősen korábban szolgált volna a közigazgatásban. A pénzügyi szenátor azonban elmagyarázta a közigazgatási furcsaságot. Bárdoss Béla 1904-ben jött a városba, a városnál eltöltött szolgálati ideje tehát ténylegesen 22 év. Ezt megelőzőleg azonban 11 évig a honvédségnél szolgált és ezt az időt is be kell számítani a nyugdíjába. Mint főiskolás közalkalmazotti minden szolgálatban eltöltött hét hónapja nyolc évet számít. Ezzel is nyert vagy három évet. Ezenkívül a háború alatt katonai szolgálatot teljesített és résztvevő a nyugalmazott magyarországi harcokban, valamint a nemzeti hadseregben is szolgált. A háborúban eltöltött szolgálati ideje duplán számít. Így jön ki a negyvenhárom évi és tízenegy hónapi szolgálat.

Gácsár György kórházi gondnok 72 éves, szolgálati ideje 46 év, nyugdíja 4,063.300 korona.

Ferenczy Máltyás volt rendőrkapitány 64 éves, szolgálati ideje 41 év és négy hónap, nyugdíja 3,188.000 korona.

Szabó Mihály városi alispán 60 éves, 40 évi szolgálati. Nyugdíja 1,775.000 korona.

A nyugdíjbizottság elhatározta, hogy mind a nyolc városi tisztviselő nyugdíjazására javaslatot tesz a tanácsnak, illetve a közgyűlésnek.

A közgyűlés dönt aztán, hogy kiknek a visszatartására tesz előterjesztést majd a minisztertanácshoz. A nyugdíjbizottság javaslata szerint a kis olgált tisztviselők már március elsej n nyugalmába vonulnak Bokor Pál polgármester halálával együtt.

elmeosztálya — mint pl. Gyulán —, melyen a beteg napi ellátása aránylag a legkevesebb, úgy a költségvetés keretein belül takarékoskodni nem képes. A szegedi kórháznak csak egy kis elmeosztálya volt. Az orvostudomány rohamos fejlődésével haladnia kellett; hisz mint a város egyetlen közegészségügyi intézményének kötelessége nyilván nyújtania kellett mindama gyógyító eszközöket és módokat, melyek az emberi élet megmentésére, egészségének helyreállítására nélkülözhetetleneknek bizonyultak s melyeket a fejlődő város közönsége joggal meg is kívánt. És a kórház mégsem dolgozott deficittel, mint ahogyan nem dolgozik pénzünk stabilizálódása óta a mai csonka állapotában sem. Igaz, hogy a belügyminisztérium az ápolási díjakat mindig késedelmesen utalta ki és a város kénytelen volt saját pénztárából előlegeket nyújtani. Hogy a kórház a háború után pénzünk devalválódása, a napról-napra emelkedő drágulás következtében a költségvetés kereteit betartani nem tudta, ez természetes dolog. Ez a sors érte az ország összes kórházait s mindegyik kórházfenntartó törvényhatóság kórházának évről-évre növekvő deficitjét saját pénztárából volt kénytelen fedezni. Ez ősszel Szegeden a tavalyi renoválási költségekkel együtt körülbelül három milliárd. Tehát Szeged kórházára, mely polgárai egészsége fölött egy évszázadot meghaladólag őrködik, három milliárdot, azaz 216 ezer aranykoronát költött.

Ez kereskedői szemmel nézve sem nevezhető áldozatnak, mert az egyetem céljaira átengedett épületeken kívül a kórháznak jelenleg birtokában levő épületei és berendezéseinek értéke a 216 ezer koronát messze felülmúlja. A kórház ezek szerint a város ama kivételes kulturális intézménye, mely tekintve egy évszázadot meghaladó áldásos működésétől, a belhelyezett tőkét kamatosítól konzevált!

Ez anyagi részt ki kellett emelnünk és a régi megvilágításba kellett hoznunk, midőn most a kórház elodáztatlan rendbehozatala ismét szöngyre került. Hogy megmaradt csonka kórházunkat végleg rendbe keli hozni, ez ugyan ma már nem vita tárgya, de állításunk igaza mellett mégis felhozunk néhány érvelt.

A polgármester a Délmagyarország január 17-iki számában közreadott nyilatkozatában a következőket mondja: „Nyugodtan állíthatom, hogy a város közegészségügyi viszonyai legalább száz percenttel javultak, amióta polgármester vagyok, mert hiszen csupán a klinikák mintegy 250 ágya sokkal több betegnek biztosít gyógyulást, mint a hány a kórházban elhelyezhető volt.” Készséggel sietünk elismerni, hogy az egyetemi klinikák ittléte a város közegészségügy szempontjából nagy nyereség, de az ágyakat illetőleg már egy kis baj van a számítás körül.

Az egyetem idehelyezése előtt a következő ágyak állottak a betegek rendelkezésére, nem számítva

a gyermekmenhelyet és honvédsapátkórházat, melyek továbbra is rendelkezésükre felelnek meg: Városi kórház 330 ágy, Állami szemkórház 120 ágy, Fertőző kórház 60 ágy, Bábaképezde 60 ágy, Cs. és kir. csapátkórház 74 ágy, összesen 694 ágy. Jelenleg az ágyak az egyes intézetek között a következőképp oszlanak meg: Csonka kórház 160, sebészeti klinika 65, belgyógyászat és fertőző osztály 94, bőrgyógyászat 80, szülészeti 82, elme- és idegyógyászat 94, gyermekklinika 40, szemészet 80, összesen 695. Tehát eggyel több, mint ezelőtt!

Ha ehhez hozzávesszük még, hogy a klinikákat természetesen messze vidékek betegei is felkeresik s ágyait jórésben ezek is foglalják le, kiderül, hogy a szegedi lakosság számára ma jóval kevesebb ágy áll rendelkezésre, mint az egyetem idehelyezése előtt, mely tény a kórház ágyainak szaporítását feltétlenül szükségessé teszi és e cél az eddig használaton kívüli részek karbáhozatalával legalább is részben elérhető.

De vegyük a dolog egy másik, pénzügyi részét. Csak néhány hó előtt történt és a város vezetőségének bizonyára még élénk emlékezetében van, hogy 8 milliárdot vetett ki a népjóléti miniszter Szeged városára betegápolási alap hozzájárulása címen. E horribilis összeg azon időben kellemetlen meglepetést és konsternációt keltett a törvény alatt, a polgármester már szívesen vállalkozott volna akár a kórház egész finanszírozására, mely alig jelent többet évi két milliárdnál. A város ez évi költségvetésébe 3 milliárdot vett fel a fenti célra, remélve, hogy a többi vagy lealkudja, vagy majd póthittel segít valahogyan magán. S most egy újabb, de a város vezetősége részére kellemesebb intézkedés történt, midőn a népjóléti miniszter felszabadította a törvényhatóságokat a fenti összeg fizetésének kötelezettsége alól és azt betegápolási pótdadó formájában a polgárok nyakába szökte.

Igy az idei költségvetésben 3 milliárd felszabadult és mi az egyedüli méltányos és helyesnek azt tartjuk, ha a város az így nyert összeget eredeti céljának megfelelően közegészségügyre, még pedig a saját kórháza rendbehozatalára fordítja!

S végül nem zárkozhatik el a város kötelességének teljesítése elől már tisztán e kövcs, illetőleg presztizsokból sem. Az idei nyáruján Szegeden tarja az országos orvosgyógyászati kongresszusát. Itt lesz Budapest és az ország orvosainak színe-tava. A kongresszus egyik programpontja néhai dr. Boross József igazgató kórház előtti felállítandó szobának leleplezése lesz. Ez alkalommal az orvosok természetesen a kórházat is megtekintik. El nem dughatjuk. Szeged, az ország második városa, nem állhat oda a jelen állapotaiban tartott kórházzal. Ez országos botrány volna!

De ha a fenti okok nem volnának, akkor is erköcsi kötelessége lenne Szeged városának, hogy kórházát rendbe hozassa, mert így kívánja lakosságának közegészségügye. Megcsontolt, trianoni határok közé szorított szerencsétlen hazánkban a pusztító világháború után megőrzött lakosság egészsége fölött való őrködés egyik legfontosabb nemzeti feladata. A pénz megvan, kiérni e kérdés megoldása elől úgy sem lehet. Helcsnek és dicsőre méltónak tartanánk, ha a város vezetősége a kórháznak — a város e mostoha gyermekének — ügyét minden külön befolyástól mentve a maga jószántából szeretettel karolná fel!

Óra, Ékszer, Brilláns

RENKIVÜL
ELÖNVÖS

RÉSZLETFIZETÉSRE
Fischer Testvérek Szeged, Károly u. 10

Harisnyák
minden minőségben, az összes létező színekben
valódi „TRAMELLA” selyemharisnyák
Pollák Testvérek
Csekonics ucca és Széchenyi tér. 176

Börgarnitúrákat
és mindenmüti kárpitosmunkát méltányos áron készit
WINTER Szeged, Osztrovszky ucca 3. — Telefonhívó: 7-39. 245

Dr. Járosi Jenő dalszerző és dalénekes magyar nótáestéje
a Tisza-szálló nagytermében március 4-én este fél 8 órakor.